

Алімпіяда па беларускай мове

Буторына І.А.

Адборачны тур

1. Успомні і запішы назвы дзён тыдня па-беларуску.
2. Рашы прыклады незвычайнай моўнай арыфметыкі:
Мак - к+р+a=... (мара)
Рэпка-э+ы-п+б=... (рыбка)
3. Ці правільна вучань запісаў назвы беларускіх народных казак: "Унучак Піліпка", "Каток – залатая лапка"? (Не)
Запішы назвы гэтых казак правільна.
Адказ: "Піліпка-сыноч", "Каток – залаты лабок".
4. Уважліва прачытай загадку-шараду, падумай і запішы правільны адказ на яе:
Калі да меры даўжыні
галосную дадаць –
тады ў падземнай цішыні
вагоны зашумяць (У. Мазго) (Метр + о = метро).
5. Успомні беларускія прыказкі пра адносіны да працы і правільна злучы пачатак і канец прыказкі:
Цяжка таму жыць,... ... а дзе лянота – там пушта..
Трэба рана ўстаць,... ... той мёд не спажывае.
Дзе шчырая праца – там густа, каб хлеба прыкачаць.
Хто пчол не даглядае –... ... хто ад працы бяжыць.
6. Назва якога дрэва складаецца з прыназоўніка і лёну? (Клён).
7. Захацеў Стась даведацца пра тое, як правільна напісаць слова "разводдзе". У якім слоўніку ён можа гэта паглядзець? (У арфаграфічным слоўніку).
8. Да кожнай схемы падбяры па 2 словы:
□ □ □;
¬ □ □ □
9. Перакладзі на беларускую мову сказ: На яблоне созрело красное яблоко. (На яблыні паспеў чырвоны яблык.)
10. Уважліва прачытай сказы. Падумай, якія словы ўжыты няправільна. Выпраў памылкі і запішы атрыманыя сказы:
 - 1) Зрэдку ходзяць дажджы.
Адказ: Зрэдку ідуць дажджы.
 - 2) Мая сяброўка паважае цукеркі.
Адказ: Мая сяброўка любіць цукеркі.

Асноўны тур

1. Запішы назвы месяцаў года па-беларуску.
2. З прапанаваных складоў складзі словы - назвы прадметаў адзення і запішы іх.

Галь ка спад па ля
шу ні штук ца то лі

Адказ: гальштук, спадніца, паліто, кашуля.

3. Складзі сказ на любую тэму, каб сярод іншых слоў у ім былі 2 словы з наступнай будовай: □ □□.

(Прыклад адказу: У зімовым лесе дзеці ўбачылі вавёрачку).

4. Успомні прозвішчы беларускіх пісьменнікаў - аўтараў твораў, якія ты вывучаў на ўроках беларускага чытання . Насупраць кожнай літары слова **МОВА** запішы прозвішча пісьменніка (патрэбная літара можа быць у пачатку ці сярэдзіне ці канцы слова).

М
О
В
А

Варыянты адказаў:

М **А** **З** **Г** **О** Адказы: (**М**асла, **М**уравейка, **М**аляўка)
К **О** **Л** **А** **С** (Бр**о**ўка, Яг**о**ўдзік, Х**о**мчанка)
В **І** **Т** **К** **А** (**В**ольскі, **В**ерас, Багдан**о**віч)
Т **А** **Н** **К** (Куп**а**ла, Гра**х**оўскі, **А**гняцвет)

5.Разгадай загадку-анаграму:

Часам кашу, часам суп

Варыць мама з белых круп.

Прачытай наадварот –

Просіцца ў бутэрброд. (У. Мазго) (Рыс-сыр).

6.Назва якой кветкі складаецца з дзвюх прыставак і назвы невялікай хаткі для сабакі? (Незабудка).

7. Марылька не ведае значэння слова “валошкі”. У якім слоўніку яна можа пра гэта даведацца?(У тлумачальным слоўніку).

8. Перакладзі на беларускую мову і запішы сказ: У дедушки Демьяна живёт умная собака.(У дзядулі Дзям’яна жыве разумны сабака.)

9.З асобных слоў складзі беларускую прыказку. Запішы яе.

Жыццё, у, а, добраму, радасць, чалавеку, злому - , гора, адно.

Адказ: добраму чалавеку жыццё ў радасць, а злому – адно гора.

10. Вучням прапанавалі злучыць назвы паняццяў, якія яны вывучаюць на ўроках беларускай мовы, з іх вобразнай назвай. Паспрабуй зрабіць гэта:

Галосныя гукі –....

мост праз рэчку

Націск -...

цудоўныя спевакі

РЕПОЗИТОРІЙ БГПУ